

Opis predmeta

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Dr. sc. Enoh Šeba	
Naziv predmeta	Liturgika	
Studijski program	Preddiplomski sveučilišni studij Protestantska teologija	
Status predmeta	Obvezni	
Godina	Treća	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	5
	Broj sati (P+V+S)	2+1+0

1. OPIS PREDMETA
<p>1.1. Ciljevi predmeta</p> <p>Ciljevi predmeta su:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. predstaviti liturgiku kao teološku disciplinu usmjerenu na proučavanje bogoštovne/liturgijske prakse u različitim kršćanskim zajednicama i tradicijama; 2. upoznati studente s povijesnim razvojem liturgije s posebnim naglaskom na njezine izričaje u protestantskom okruženju; 3. raščlaniti sastavne dijelove i najvažnije oblike kršćanskog bogoštovlja i preispitati njihovo povijesno-teološko značenje; 4. aktualizirati neke od najvažnijih izazova za bogoštovnu praksu danas; 5. potaknuti osobno promišljanje liturgijskih pitanja uz pomoć neposrednog promatranja i sudjelovanja u bogoslužjima različitih kršćanskih zajednica;
<p>1.2. Uvjeti za upis predmeta</p> <p>Nema posebnih uvjeta za upis predmeta.</p>
<p>1.3. Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pokazati znanje i razumijevanje temeljnih sadržaja praktične teologije te prepoznavati povezanost između teološko-religijske teorije te crkvene, religijske i društvene prakse 2. upotrijebiti stečeno znanje prilikom ocjenjivanja uloge crkve i kršćanstva u životu suvremenog čovjeka i društva 3. kritički prosuđivati uzroke i posljedice pojedinih tijekova povijesti crkve i teologije 4. na temelju stečenoga znanja zaključivati o značaju protestantizma u kontekstu kršćanske ekumene, međureligijskog dijaloga, kao i o odnosu protestantizma prema društvu, kulturi i znanosti

5. samostalno te u suradnji s drugim stručnjacima i dionicima iznalaziti ideje i rješenja u svojoj crkvenoj i/ili društvenoj zajednici

1.4. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon uspješno završenog predmeta student/ica će moći:

1. demonstrirati poznavanje povijesti kršćanskog bogoštovlja;
2. identificirati i opisati ključne elemente kršćanskog bogoštovlja, uključujući i njegove denominacijske specifičnosti;
3. razlikovati teološki značaj pojedinih bogoštovnih praksi i izričaja;
4. prepoznati područja u kojima se liturgijska praksa i teologija susreću sa suvremenim izazovima;
5. pokazati sposobnost uočavanja dodirnih točaka i dijaloga između liturgije i drugih teoloških grana;
6. ispitati i komentirati sličnosti i razlike među različitim vrstama bogoslužja;
7. primijeniti usvojene kompetencije u oblikovanje kreativnog doprinosa u vlastitoj crkvenoj sredini.

1.5. Sadržaj predmeta:

1. Uvodno predavanje
(upoznavanje s predmetom, osnovnim pojmovima, literaturom, izvorima liturgike i biblijsko-povijesnim temeljima za proučavanje bogoštovlja)
2. Povijest liturgije I
(definicija pojma "liturgija", liturgija u antici, Septuaginti, NZ spisima i ranoj crkvi, liturgija u starom vijeku i srednjem vijeku)
3. Povijest liturgije II
(liturgija u predreformacijsko doba, reformacija i liturgija, protestantska liturgija od reformacije do danas)
4. Povijest liturgije III
(rimokatolička liturgija u vremenu od Tridentskog sabora do II. vaticanskog sabora, te od II. vaticanskog sabora do danas)
5. Elementi bogoštovlja I
(liturgijska godina, struktura i dijelovi bogoslužja, glazba)
6. Elementi bogoštovlja II
(sakramenti krštenja i Večere Gospodnje)
7. Elementi bogoštovlja III
(molitva, vjerovanja, bogoslužje dana Gospodnjeg)

<p>8. Elementi bogoštovlja IV (priznanje grijeha, ordinacija, svakodnevna molitva (pobožnost))</p> <p>9. Ostali oblici bogoštovlja I (vjenčanje i brak, zahvala za rođenje, bolesničko pomazanje, sprovod)</p> <p>10. Liturgijski prostor i arhitektura</p> <p>11. Liturgika pred suvremenim izazovima (bogoštovlje u svjetlu ekumene i religijskog pluralizma, liturgijska inkulturacija i kriza autoriteta)</p> <p>12. Terenska nastava I – posjet crkvenoj zajednici</p> <p>13. Terenska nastava II – posjet crkvenoj zajednici</p> <p>14. Terenska nastava III – posjet crkvenoj zajednici</p> <p>15. Evaluacija terenske nastave i studija slučaja</p>								
1.6. Vrste izvođenja nastave			☒ predavanja ☐ seminari i radionice ☒ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☒ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo <hr/>				
1.7. Komentari								
<p>1.8. Obveze studenata</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Redovito i aktivno pratiti nastavu 2. Pohađati terensku nastavu i sudjelovati u evaluaciji bogoslužja i studije slučaja 3. Pristupiti usmenom ispitu 								
1.9. Praćenje ¹ rada studenata								
Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi	2	Seminarski rad		Eksperimentalni rad		
Pismeni ispit		Usmeni ispit	3	Esej		Istraživanje		
Projekt		Kontinuirana		Referat		Praktični rad		

¹ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata treba unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja možete upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

		provjera znanja					
Portfolio							
1.10. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu							
<ol style="list-style-type: none"> 1. Skupna evaluacija bogoslužja i studija slučaja 2. Usmeni ispit 							
1.11. Obvezatna literatura							
<ol style="list-style-type: none"> 1) S. J. WHITE, <i>Temelji kršćanskog bogoštovlja</i>, Teološki fakultet Matija Vlačić Ilirik, Zagreb, 2019. 2) A. ADOLF, <i>Uvod u katoličku liturgiju</i>, Hrvatski institut za liturgijski pastoral, Zadar, 1993. 							
1.12. Dopunska literatura							
<ol style="list-style-type: none"> 1) M. WELKER, <i>Što se događa pri Večeri Gospodnjoj?</i>, Teološki fakultet Matija Vlačić Ilirik, Zagreb, 2006. 2) A. GRILLO, <i>Otkriće liturgije u XX. stoljeću</i>, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2018. 3) C. JONES, <i>The Study of Liturgy</i>, SPCK, London, 1992. 4) G. WAINWRIGHT (ur.), <i>The Oxford History of Christian Worship</i>, Oxford University Press, USA, New York, 2006. 5) M. E. JOHNSON (ur.), <i>Sacraments and Worship: The Sources of Christian Theology</i>, Westminster John Knox Press, Louisville, 2012. 							
1.13. Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu							
Naslov			Broj primjeraka		Broj studenata		
S. J. WHITE, <i>Temelji kršćanskog bogoštovlja</i>			5		5		
A. ADOLF, <i>Uvod u katoličku liturgiju</i>			Dostupno studentima u elektroničkom obliku				
1.14. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija							
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rasprava sa studentima tijekom izvođenja predmeta 2. Analiza ispita 3. Anketa na razini Centra i Sveučilišta 							